

Procedura postępowania z dzikimi zwierzętami i zwierzętami poszkodowanymi w katastrofach drogowych na terenie Powiatu Zgierskiego

Procedurę opracowano na podstawie nw. aktów prawnych:

- 1) Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. 2003 r. nr 106, poz. 1002 ze zm.);
- 2) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. 2012 r., poz. 391);
- 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.);
- 4) Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2007r. nr 89, poz. 590 ze zm.);
- 5) Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 1997 r. nr 98, poz. 602 ze zm.);

Rozdział I Zwierzęta zabłąkane w terenie zabudowanym

1. W przypadku otrzymania informacji dotyczącej przebywania dzikiej zwierzyny w terenie zabudowanym, dyżurny służby, która otrzymała zgłoszenie, zawiadamia o tym fakcie dyżurnego Policji, który wysyła na miejsce zdarzenia patrol w celu potwierdzenia stanu faktycznego.
2. Z chwilą potwierdzenia zdarzenia, Policja dostępnymi metodami umożliwia wydostanie się zwierzęcia do miejsca naturalnego bytowania, ale tylko w przypadkach, gdy nie zagraża to życiu ludzi, nie stwarza zagrożenia dla zwierząt oraz mienia. W sytuacji, gdy nie ma takiej możliwości, lub gdy zwierzę nie jest zdolne do samodzielnego opuszczenia terenu zabudowanego, Policja:
 - powiadamia o tym fakcie pracownika urzędu gminy/miasta (na terenie której zdarzenie ma miejsce) zajmującego się tą problematyką (zgodnie z załączonym wykazem),
 - powiadamia Straż Miejską (jeżeli funkcjonuje),
 - zabezpiecza teren zdarzenia (przy udziale Straży Miejskiej).
3. Pracownik urzędu gminy/miasta powiadamia (i prosi o przybycie na miejsce zdarzenia)¹:
 - lekarza weterynarii zapewniającego całodobową opiekę weterynaryjną na terenie gminy,
 - Łowczego Koła Łowieckiego, które dzierżawi teren (na którym zdarzenie miało miejsce) lub organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.
4. Lekarz weterynarii po przybyciu na miejsce zdarzenia przejmuje kierowanie akcją, do czasu jego przybycia działaniami kieruje Policja.

¹ Obecność pracownika urzędu gminy/miasta w miejscu zdarzenia jest niezbędna, gdyż podjęte działania finansowane są przez urząd gminy/miasta.

5. Lekarz weterynarii wraz z łowczym (przedstawicielem organizacji społecznej) dokonują oceny sytuacji (określają stan zwierzęcia, występujące zagrożenie, jakie może powodować dla otoczenia itp.) oraz podejmują stosowną decyzję co do jego dalszych losów.
6. W przypadku konieczności odłowienia zwierzęcia żywego, do pomocy może zostać wezwana: Straż Pożarna, Straż Miejska, pracownicy schroniska (jeżeli funkcjonuje na terenie gminy) lub firma, z którą gmina ma podpisaną umowę na świadczenie tych usług.
7. Zwierzęta ranne, których stan rokuje wyleczenie, po udzieleniu pomocy weterynaryjnej, powinny zostać przetransportowane do miejsca naturalnego bytowania. W przypadku konieczności dłuższego leczenia weterynaryjnego, zwierzę zabiera pracownik schroniska lub innej instytucji, z którymi gmina ma podpisaną umowę na świadczenie przedmiotowych usług.
8. Lekarz weterynarii podejmuje decyzję co do czasowego uśpienia zwierzęcia i jeżeli warunki pozwalają, dokonuje tej czynności.
9. W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, w celu zakończenia cierpień zwierzęcia, czynność tę dokonuje się poprzez:
 - a) podanie środka usypiającego – przez lekarza weterynarii,
 - b) zastrzelenie zwierzęcia wolno żyjącego (dzikiego) – przez osoby uprawnione do użycia broni palnej.Decyzję w tej sprawie podejmuje kierujący działaniami lekarz weterynarii lub,
 - członek Polskiego Związku Łowieckiego,
 - inspektor organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt,
 - funkcjonariusz Policji,
 - pracownik Służby Leśnej.
10. Przedstawiciel urzędu miasta/gminy podejmuje decyzję w sprawie utylizacji zwłok zabitego zwierzęcia – zgodnie z procedurą obowiązującą w danej gminie w przedmiotowej sprawie.
11. Koszty związane z czynnościami właściwego lekarza weterynarii na miejscu zdarzenia oraz koszt zużytego środka farmakologicznego, pokrywa urząd gminy/miasta, na terenie których zdarzenie ma miejsce.

Rozdział II

Zwierzęta (dzikie) ranne w wyniku kolizji drogowej bądź innego zdarzenia

1. W Przypadku otrzymania zgłoszenia o wypadku drogowym z udziałem dzikich zwierząt, dyżurny służby, która otrzymała zgłoszenie (Policja, PCZK) zawiadamia o tym fakcie zarządcę drogi oraz pracownika urzędu gminy/miasta (na terenie której zdarzenie ma miejsce) zajmującego się tą problematyką (zgodnie z załączonym wykazem).

2. Pracownik urzędu gminy/miasta powiadamia (i prosi o przybycie na miejsce zdarzenia):
 - lekarza weterynarii zapewniającego całodobową opiekę weterynaryjną na terenie gminy, w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
 - Łowczego Koła Łowieckiego, które dzierżawi teren (na którym zdarzenie miało miejsce) lub organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.
3. Patrol Policji po przybyciu zabezpiecza miejsce w sposób umożliwiający bezpieczny ruch na drodze.
4. Przybyły na miejsce zdarzenia lekarz weterynarii ocenia stan zwierzęcia.
5. Zwierzęta ranne, których stan rokuje wyleczenie, po udzieleniu pomocy weterynaryjnej, transportowane są do miejsca naturalnego bytowania. W przypadku konieczności dłuższego leczenia weterynaryjnego, zwierzę zabiera pracownik schroniska lub powiadomiony (przez pracownika urzędu gminy/miasta) zarządca drogi organizuje transport do wybranej lecznicy zwierząt.
6. Lekarz weterynarii wydaje decyzję o odstrzale zwierzęcia, którego stan nie rokuje na wyleczenie. Uśmiercenie następuje zgodnie z pkt. 9 rozdziału I niniejszej procedury.
7. Jeżeli jest to konieczne, lekarz weterynarii pobiera próbkę tkanki zwierzęcej w celu wyeliminowania zagrożenia powstania epidemii.
8. Zarządca drogi organizuje transport zwłok do utylizacji oraz sprzątnięcie drogi. W przypadku rażącej zwłoki w wykonywaniu tych czynności, Komenda Powiatowa Policji powinna podjąć działania wymuszające, do wszczęcia procedury ukarania włącznie.
9. Koszty związane z utylizacją i porządkowaniem miejsca zdarzenia ponosi zarządca drogi, koszty leczenia zwierząt – Skarb Państwa.

Rozdział III

Zwierzęta (dzikie) padłe w wyniku kolizji drogowej bądź innego zdarzenia

1. W przypadku otrzymania zgłoszenia o wypadku drogowym z udziałem dzikich zwierząt, w wyniku którego zwierzę jest martwe, dyżurny właściwej służby, która otrzymała zgłoszenie (Policja, PCZK) zawiadamia o tym fakcie zarządcę drogi.
2. Zarządca drogi organizuje transport zwłok do utylizacji oraz sprzątnięcie drogi. W przypadku rażącej zwłoki w wykonywaniu tych czynności, Komenda Powiatowa Policji powinna podjąć działania wymuszające, do wszczęcia procedury ukarania włącznie.

3. Jeżeli konieczne jest zabezpieczenie zwłok zabitych zwierząt w związku z prowadzonym postępowaniem, Policja powiadamia o tym fakcie Powiatowego Lekarza Weterynarii, który postępuje zgodnie z własnymi procedurami, uwzględniając ewentualne zalecenia organu prowadzącego postępowanie.
4. Koszty związane z utylizacją i porządkowaniem miejsca zdarzenia ponosi zarządca drogi. Koszty zabezpieczenia zwłok zwierzęcych ponosi organ, który podjął taką decyzję.

Rozdział IV

Zwierzęta hodowlane poszkodowane w wyniku katastrof drogowych

1. W przypadku otrzymania zgłoszenia o wypadku drogowym, w wyniku którego poszkodowane są przewożone zwierzęta hodowlane, dyżurny właściwej służby, która otrzymała zgłoszenie (Policja, PCZK) zawiadamia o tym fakcie:
 - Pogotowie Ratunkowe (jeżeli nie zostało jeszcze powiadomione a istnieje prawdopodobieństwo że kierowcy też są poszkodowani),
 - Policję (jeżeli informacja pochodzi z innego źródła),
 - Straż Pożarną,
 - PCZK (jeżeli informacja pochodzi z innego źródła),
 - Powiatowego Lekarza Weterynarii,
 - zarządcę drogi,
 - pracownika urzędu gminy/miasta (na terenie której zdarzenie ma miejsce) realizującego zadania zarządzania kryzysowego (zgodnie z załączonym wykazem).
2. Służby państwowe (ratownictwo medyczne, Policja, PSP, weterynaria) realizują działania ratownicze zgodnie z własnymi procedurami. Powiatowy Lekarz Weterynarii wyznacza lekarza, który udaje się na miejsce zdarzenia i ściśle współpracuje z podmiotami wezwanymi do udzielenia pomocy w zakresie rozładunku zwierząt i transportu do miejsca przechowywania². Lekarz weterynarii dokonuje segregacji zwierząt, kwalifikując je do uboju, utylizacji lub też do dalszego transportu.
3. Przedstawiciel PCZK we współdziałaniu z powiatowymi służbami oraz zarządcą drogi, podejmuje działania w zakresie zabezpieczenia akcji ratowniczej: organizowanie sił i środków niezbędnych do pomocy w sprawnym przeprowadzeniu działań ratowniczych.
4. Pracownik urzędu gminy ds. zarządzania kryzysowego organizuje miejsca do przechowania zwierząt żywych (w tym siły i środki do wyłapywania i transportu zwierząt, które uciekły z miejsca wypadku), zapewnia opiekę weterynaryjną i wyżywienie do czasu zakończenia działań ratowniczych.
5. Pokrycie kosztów związanych z prowadzeniem działań ratowniczych realizowane jest przez właściciela zwierząt lub sprawcę wypadku, na podstawie obowiązkowego ubezpieczenia OC.

² Wytypowane zakłady mięsne posiadające odpowiednie siły i środki do przewozu zwierząt do uboju oraz mające możliwość przechowania zwierząt żywych.

Rozdział V

Agresywne zwierzęta bezdomne

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy. Wypełniając ten obowiązek, rada gminy określa w drodze uchwały program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Zasadnym jest, aby program ten obejmował również procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania się bezdomnych zwierząt.

Mając powyższe na uwadze, w przypadku otrzymania zgłoszenia (np. przez PCZK) o zagrożeniu ze strony zwierząt bezdomnych, należy:

- 1) Powiadomić osobę odpowiedzialną w urzędzie gminy/miasta za realizację uchwały rady gminy w przedmiotowej sprawie (zgodnie z załączonym wykazem);
- 2) Powiadomić Policję (jeżeli informacja pochodzi z innego źródła), zgłosić prośbę o pomoc w celu ochrony osób zagrożonych agresywnym zachowaniem zwierząt, do czasu rozpoczęcia działań zapobiegawczych przez urząd gminy/miasta.